

Samenvatting opbrengsten leerkring Methodiekontwikkeling Living lab 2014

Inleiding

- De Wmo-werkplaatsen zijn in 2009 in het leven geroepen om nieuwe werkvormen voor zorg en welzijn te zoeken, ontwikkelen en evalueren. De resultaten worden beschikbaar gesteld aan gemeenten, organisatie uit de zorg- en welzijnssector en andere belangstellenden.
- In de Wmo werkplaats Rotterdam werken de Hogeschool Rotterdam en Hogeschool Inholland Rotterdam samen met diverse Rotterdamse (zorg- & welzijns-)organisaties en de gemeente om sociale en publieke professionals te ondersteunen bij de implementatie van de Wet maatschappelijke ondersteuning.
- Sinds 1 januari 2015 is het Rotterdamse zorg- en welzijnsstelsel anders georganiseerd en zijn 42 Integrale Wijkteams in de Rotterdamse gebieden van start gegaan en ieder gebied heeft een eigen (verbrede) VraagWijzer.
- Gefinancierd door VWS heeft het Wmo werkplaats Rotterdam implementatietraject in samenwerking met cluster Maatschappelijke Ontwikkeling een ondersteuningsprogramma voor het najaar van 2014 ontwikkeld gericht op samenwerkende professionals van de 'integrale' wijkteams en de (verbrede) vraagwijzers.
- Een praktijkgerichte leeromgeving en een gezamenlijk actieonderzoek naar de methodische en organisatorische aanknopingspunten.

Doel en programma

- ✓ Het doel van de Leerkring Methodiek is ervaringen uitwisselen die zijn opgedaan in de pilot wijkteams en (verbrede) vraagwijzers binnen de gemeente Rotterdam, informatie verzamelen en deze praktijkkennis met elkaar omzetten in handvatten voor de nieuwe wijkteams en (verbrede) vraagwijzers.
- ✓ Het programma van Leerkring Methodiek bestond uit drie praktijksessies met ongeveer 20 professionals. Deze leerkring werd verzorgd door Erfan Pourmohammadi, Henk Koetsveld en Elizabeth van Twist (Hogeschool Rotterdam) in samenwerking met Berry van den Bos (Bos & Meer). Daarnaast zijn veldobservaties gedaan binnen vier wijkteams en vier (verbrede) Vraagwijzers in Charlois, Hoogvliet, Pernis en IJsselmonde. Ook is een aantal professionals geïnterviewd en is er een literatuurverkenning uitgevoerd gedurende deze periode.

Opbrengsten praktijksessies, veldobservaties en literatuurverkenning

Het motto van de leerkring is 'van zeker weten naar onzeker weten' met de focus op de professional. Centraal stond *'wat de sociale professional binnen de pilot van de (verbrede) Vraagwijzer en de wijkteams nodig hebben op methodisch gebied om de missie die voortvloeit uit de WMO 2015 zo effectief mogelijk te kunnen uitvoeren'*. De circa 25 professionals, die aan de drie de praktijksessie hebben deelgenomen, hebben hiervoor met elkaar antwoord gegeven op verschillende deelvragen en de volgende drie hoofdvragen:

1. *Wat betekent de WMO voor jou persoonlijk als professional, zowel normatief als methodisch?*
2. *Wat betekent de WMO voor jouw professie/werkplek?*
3. *Op welke manier verbind je jouw professie met andere professies?*

Na analyse van de bevindingen uit de praktijksessies, de veldobservaties en literatuurverkenning lijkt het er voorlopig op dat er op verschillende fronten een behoefte ligt aan concrete **methodiekontwikkeling**:

1. ten aanzien van direct contact tussen de professional en de burger;
2. op het gebied van afstemming in het werkproces;
3. op het gebied van (inter) collegiale samenwerking;
4. op het gebied van evaluatie van effectiviteit.

Hierbij blijkt de professional op microniveau een idealist en op meso- en macroniveau (organisatie en beleid) een realist te zijn.

Voorlopige conclusies

- De 'nieuwe sociale' professional in wijkteams en vraagwijzers vraagt naast individuele begeleiding om nieuwe praktijktheorieën / methodieken om de samenwerking tussen de professionals te ondersteunen.
- De werkwijze kan verschillen per professional. Het gaat immers op een persoonlijk beroep waarin de mens zichzelf inzet als professional. Daarnaast zoekt de professional een platform dat kan dienen om de eigen specialisatie (diepte en/of domein) te verbinden aan de ander oftewel 'specialist naar binnen: het team - generalist naar buiten: de burger'. Hierbij zal de technische kennis en kunde wel zoveel mogelijk op gelijk niveau moeten zijn/komen (zie Body of Knowledge and Skills).
- De positie en de maatschappelijke opdracht van de professional is veranderd en werkt nu veel meer vanuit een netwerk binnen de fysieke en virtuele wereld. Sommige professionals en organisaties weten onderling nog weinig van elkaar en elkaars deskundigheid af en kunnen de verschillende expertises nog niet (optimaal) benutten. Dit belemmert afstemming in het werkproces.
- Er is nog geen (optimale) vorm van een samenwerking in interdisciplinaire en multidisciplinaire setting gevonden. Dat roept veel onzekerheid op. Er lijkt vooral behoefte te zijn aan meer duurzaamheid en zekerheid van de eigen werkplek en de positie binnen die samenwerking(en).

Voorstel fase 2 – voorjaar 2015

- Het doel van de Leerkring Methodiek is ontwikkelen, verder onderzoek en ondersteuning bij behoefte aan:
 1. een methodiek van werken t.b.v. het hulpverleningsproces (generalisten, specialisten en T-shaped professionals)
 2. een methodiek op het gebied van afstemming van primaire werkprocessen
 3. een methodiek gericht op vormen van samenwerking op operationeel niveau
 4. een methodiek die de professional helpt de praktijk te onderzoeken op het gebied van effectiviteit en ervaren baat van zowel de individuele burger als van de overheid
- Het voorstel is om vier praktijksessies te organiseren met een representatief samengestelde groep, die o.a. de volgende onderwerpen centraal zet:
 1. Verantwoordelijkheid: de missie zoals geformuleerd door de gemeente
 2. Verstand/ambacht: het leren delen van eigen kennis en kunde
 3. Verbinding: verbinding tussen professionals, burger met netwerken en ook beleidsmatige 'bovenstroom' en operationele 'onderstroom'
 4. Vertrouwen: verandering als vaste waarde